

Monumentnummer*: 502238

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 november 1996
Kadaster deel/nr 82644/154

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Twijzel Achtkarspelen Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Kooten E 868

Omschrijving**

Inleiding

Het WOONHUIS, van het zgn. rentenierswoningtype, met aangebouwd KOETSHUIS is gebouwd in het derde kwart van de 19de eeuw. Het object is in bouwtrant beïnvloed door het baksteenclassicisme. Tegenwoordig doet de woning tevens dienst als museum, gewijd aan een vroegere bewoonster van het pand, de schrijfster Simke Kloosterman. Ter herinnering aan haar is een gedenksteen in de voorgevel geplaatst met opschrift: Simke Kloosterman 5 dec. 1938 Margrit Renia California U.S.A.

Aan de achterzijde van het pand heeft een uitbreiding plaatsgevonden waarbij het dakschild is doorgetrokken en de gevel is gewijzigd. In 1969 is de woning inpandig verbouwd en is het buitenprivaat gesloopt. Het koetshuis is aan de noordoostzijde van het woonhuis gesitueerd en is voor een deel achter de woning gebouwd. Het pand wordt omgeven door een mooie tuin die, wegens te geringe tuinhistorische waarden, voor de bescherming van rijksweg van ondergeschikt belang is. In de voortuin staan solitaire beuken en rhododendrons. In de diepe achtertuin met slingerpadenbeloop, vijver, prieeltje en aardhoop staan beuken, hulst en rhododendrons. Het houten prieeltje met schilddak, waar volgens overlevering Simke Kloosterman haar boeken schreef, is met riet gedekt en heeft een houten vloer. Het prieeltje is van ondergeschikt belang vanwege de geringe architectonische waarde. Het gehele terrein wordt begrensd door sloten en wallen. De entreehekken bij de slootdam aan de voorzijde bestaan uit houten hekstijlen met ijzeren hekwerk. In 1989 is aan de achterzijde van de woning een serre aangebouwd die van bescherming is uitgesloten. Aan de vensters aan de voorgevel zijn recentelijk nieuwe persiënnes aangebracht.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het woonhuis van één bouwlaag is op een rechthoekige plattegrond gebouwd. Het schilddak is gedekt met mat geglazuurde Hollandse pannen waar oorspronkelijk zwart geglazuurde platte Friese pannen lagen. Aan de achterzijde is het dakschild doorgetrokken. Twee schoorstenen met schoorsteenborden op de hoeken van de nok en hoekkepers. Het opgaand muurwerk bestaat uit bruine handvormbaksteen met een gepleisterde plint en een brede geprofileerde daklijst en een gootlijst. Bakstenen lisenen met spiegelvlakken zijn op de hoeken van de voorgevel en aan weerszijden van de entree in het middenrisaliet. De oorspronkelijke paneel deur met middenstijl heeft een licht getoogd bovenlicht en geprofileerde omlijsting. Voor de entree is een gedeeltelijk beraapte, gedeeltelijk natuurstenen stoep. Aan weerszijden van de entree zijn twee verticale, licht getoogde zesruitsvensters onder strek. Ter hoogte van de onderdorpel is een houten cordonlijst rond het gehele pand. De grote houten kajuit boven de entree heeft een tympaanvormige bekroning met accoladeboog tussen de twee pilasters met keramische kapitelen. Aan de achterzijde van het pand is een vernieuwd keukenraam, een gedicht provisiekelderraam en een kippeladdertje.

Eén der voorkamers is thans museumkamer, gewijd aan de vroegere bewoonster Simke Kloosterman (schrijfster). Het interieur van deze kamer verkeert grotendeels in oorspronkelijke staat. In de kamer is de bedstedewand aanwezig. De schoorsteen is voorzien van tegels met strooibloemen. Het schoorsteenstuk is in bruikleen van het Fries Museum.

Het aangebouwde koetshuis is aan de noordoostzijde en heeft een zadeldak met Hollandse pannen en windveren. Het is opgetrokken in bruine handvormstenen van groot formaat. Aan weerszijden van de dubbele schuurdeuren zijn pilasters waarop een kroonlijst. Het halfronde bovenlicht met brede omlijsting heeft een boogvormige roedeverdeling.

Waardering

Het woonhuis met koetshuis is in het derde kwart van de 19de eeuw in Twijzel gebouwd en van cultuurhistorische en architectonische betekenis vanwege:

- de eenvoudige maar verzorgde proportionering van het woonhuis,
- de situering en visuele gaafheid van het geheel, inclusief tuin, prieel en toegangshek,
- de architectonische gaafheid van het exterieur,
- de redelijke architectonische gaafheid en kwaliteit van het woonhuis met het koetshuü

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument